

Praha 24.11.2004

80

Novotvary v České republice - rok 2002 ¹⁾

V roce 2002 bylo hlášeno u mužů 32 551 zhoubných novotvarů a novotvarů in situ, tj. 655,7 na 100 000 mužů, u žen to bylo 31 974 (610,6 na 100 000 žen). Novotvarů nejistého nebo neznámého chování bylo u mužů hlášeno 450 (9,1 na 100 000 mužů), u žen 431 (8,2 na 100 000 žen). Ve srovnání s rokem 2001 se počet hlášených novotvarů celkově zvýšil o 5,2 %.

Stejně jako ve všech sledovaných letech byl nejčastějším novým hlášeným zhoubným novotvarem (ZN) jiný zhoubný novotvar kůže. U mužů bylo 7 246 hlášených nových onemocnění (146,0 na 100 000 mužů), což je o 13,3 % více proti roku 2001, u žen to bylo 6 664 hlášených nových onemocnění (127,3 na 100 000 žen) - o 5,1 % více proti roku 2001. Charakteristika tohoto nádoru je jiná než u ostatních, má nízkou míru fatality i letality. Způsob hlášení této diagnózy je v mnoha zemích odlišný, proto se často incidence nádorů posuzuje bez této diagnózy.

Ve výskytu ZN kolorekta (Dg. C18 - C20) je ČR na předním místě v Evropě. V roce 2002 bylo nově hlášeno 4 683 těchto onemocnění u mužů (94,3 na 100 000) proti 4 391 v roce 2001, u žen to bylo 3 258 hlášených nových onemocnění (62,2 na 100 000) proti 3 237 v roce 2001. Úmrtnost na ZN kolorekta stagnuje, v roce 2002 zemřelo 2 533 mužů na tuto diagnózu (51,0 na 100 000) proti 2 441 zemřelým v roce 2001, u žen to bylo 1 866 v roce 2002 (35,6 na 100 000) proti 1 885 zemřelým v roce 2001.

Nepočítáme-li výše uvedený jiný ZN kůže, je nejčastějším zhoubným novotvarem u mužů ZN průdušky a plíce. Jeho počet se proti roku 2001 zvýšil ze 4 484 na 4 536 hlášených nových onemocnění. Počet zemřelých na tuto diagnózu v roce 2002 činil 4 268 mužů (86,0 na 100 000) proti 4 304 zemřelým v roce 2001. U žen se počet hlášených nových onemocnění v roce 2002 nepatrně snížil na 1 405 (26,8 na 100 000) proti 1 422 v roce 2001, počet zemřelých žen v roce 2002 činil 1 273 (24,3 na 100 000) proti 1 318 v roce 2001.

Nejčastějším onemocněním u žen (vyjma výše uvedeného jiného ZN kůže) byl ZN prsu - 5 378 hlášených nových onemocnění (102,7 na 100 000). Tato hodnota je za celou dobu sledování nejvyšší. Pozitivním jevem je, že počet zemřelých se od roku 1990 téměř nemění - pohybuje se mezi 36 až 38 na 100 000 žen. V roce 2002 zemřelo na tuto diagnózu 1 965 žen (37,5 na 100 000).

¹⁾ Data o novotvarech, která jsou sledována v Národním onkologickém registru, jsou uveřejňována s určitým zpožděním. Toto je způsobeno tím, že dochází k dohledávání, ověřování a doplňování dalších údajů. Hlášená onemocnění zhoubnými novotvary jsou podrobně kontrolována.

ZN prostaty je u mužů i nadále na předním místě v hlášených nových ZN a počet se neustále zvyšuje - v roce 2002 je to nejvyšší hodnota ve sledovaném období - 3 390 hlášených nových onemocnění (68,3 na 100 000) proti 3 111 v roce 2001, počet zemřelých se proti roku 2001 také zvýšil na 1 400 (v roce 2001 to bylo 1 341).

U žen se ZN pohlavního ústrojí zaujímá významné místo ZN těla děložního s počtem 1 656 hlášených nových onemocnění (počet se téměř nezměnil proti roku 2001) a ZN vaječníku - 1 244 (proti 1 200 hlášeným novým onemocněním v roce 2001). Počty zemřelých na tyto diagnózy se mění jen velmi málo - v roce 2002 na diagnózu ZN těla děložního zemřelo 331 žen a na diagnózu ZN vaječníku zemřelo 727 žen. Výskyt ZN čípku zůstává relativně stálý.

V počtu ZN ledviny mimo pánevičku je Česká republika na předním místě v Evropě - v roce 2002 bylo hlášeno 1 589 nových onemocnění u mužů (32,0 na 100 000), což je nejvyšší hodnota od roku 1980 (proti roku 2001 o 15,1 % více) a u žen 928 nových onemocnění (17,7 na 100 000 žen), tj. o 1,1 % více proti roku 2001. Na tuto diagnózu v roce 2002 zemřelo 751 mužů (v roce 2001 to bylo 737 mužů) a 450 žen (v roce 2001 to bylo 477 žen).

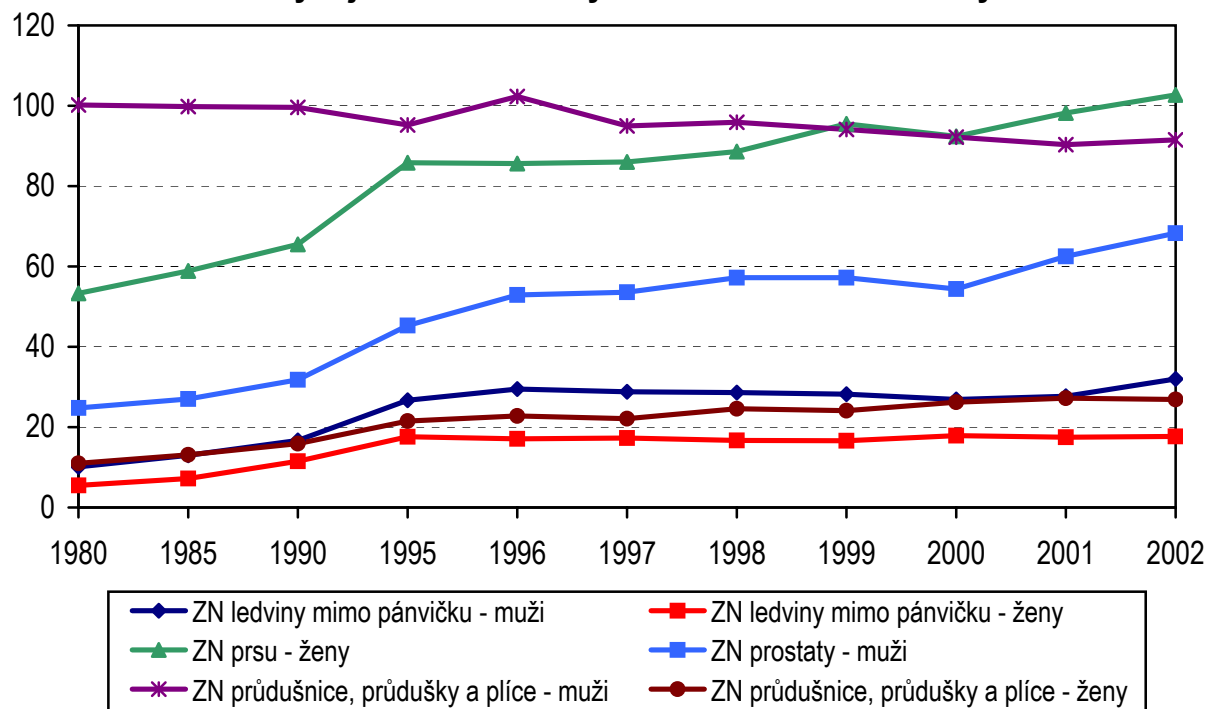
Všechny tyto údaje by měly být podnětem pro rozvíjení preventivních opatření a výchovu ke zdravému životnímu stylu.

Vypracovala: MUDr. Jana Ajmová

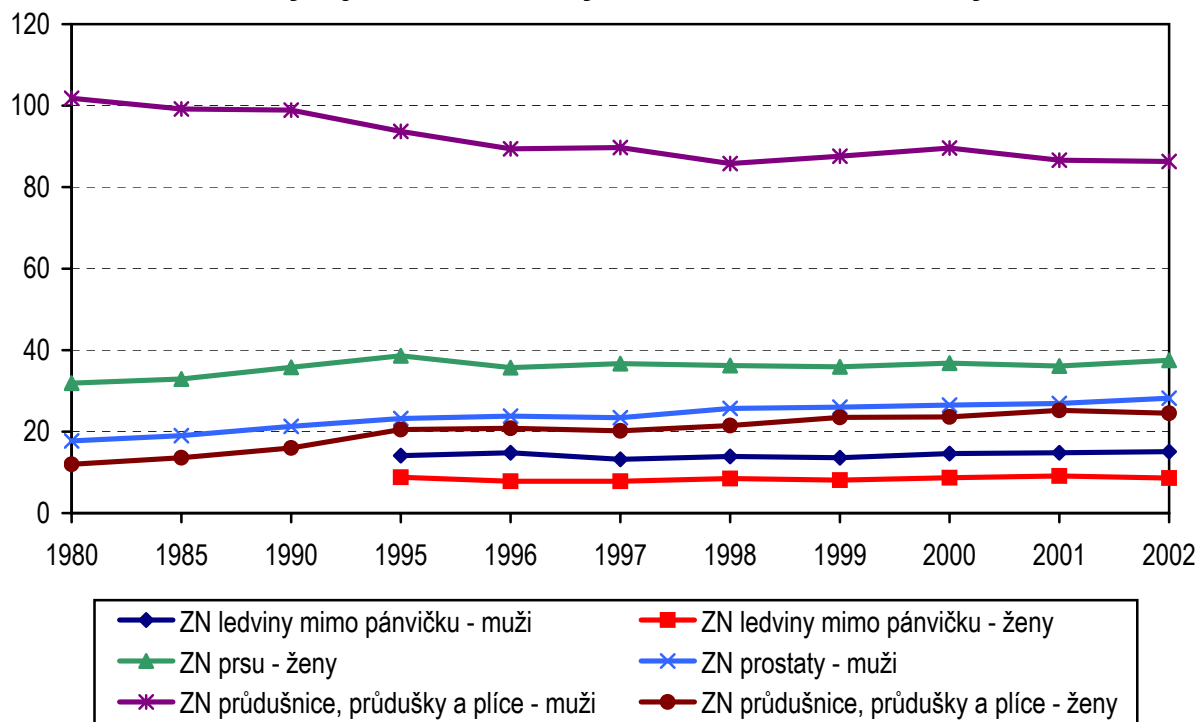
**Hlášená nová onemocnění zhoubnými novotvory podle pořadí četnosti,
bez dg. C44 - ČR, rok 2002**

Pořadí	Diagnóza	Muži	
		absolutně	na 100 000 mužů
I.	ZN kolorekta (C18 - C20)	4 683	94,3
II.	ZN průdušky a plíce (C34)	4 536	91,4
III.	ZN prostaty (C61)	3 390	68,3
IV.	ZN ledviny mimo pánevku (C64)	1 589	32,0
V.	ZN močového měchýře (C67)	1 533	30,9
VI.	ZN žaludku (C16)	975	19,6
VII.	ZN slinivky břišní (C25)	857	17,3
VIII.	Zhoubný melanom kůže (C43)	758	15,3
IX.	ZN jater a intrahepatálních žlučových cest (C22)	504	10,2
X.	ZN hrtanu (C32)	472	9,5
Ženy			
Pořadí	Diagnóza	Ženy	
		absolutně	na 100 000 žen
I.	ZN prsu (C50)	5 378	102,7
II.	ZN kolorekta (C18 - C20)	3 258	62,2
III.	ZN těla děložního (C54)	1 656	31,6
IV.	Ca in situ hrdla děložního - cervicis uteri (D06)	1 651	31,5
V.	ZN průdušky a plíce (C34)	1 405	26,8
VI.	ZN vaječníku (C56)	1 244	23,8
VII.	ZN hrdla děložního - cervicis uteri (C53)	1 082	20,7
VIII.	ZN ledviny mimo pánevku (C64)	928	17,7
IX.	ZN slinivky břišní (C25)	806	15,4
X.	Zhoubný melanom kůže (C43)	803	15,3

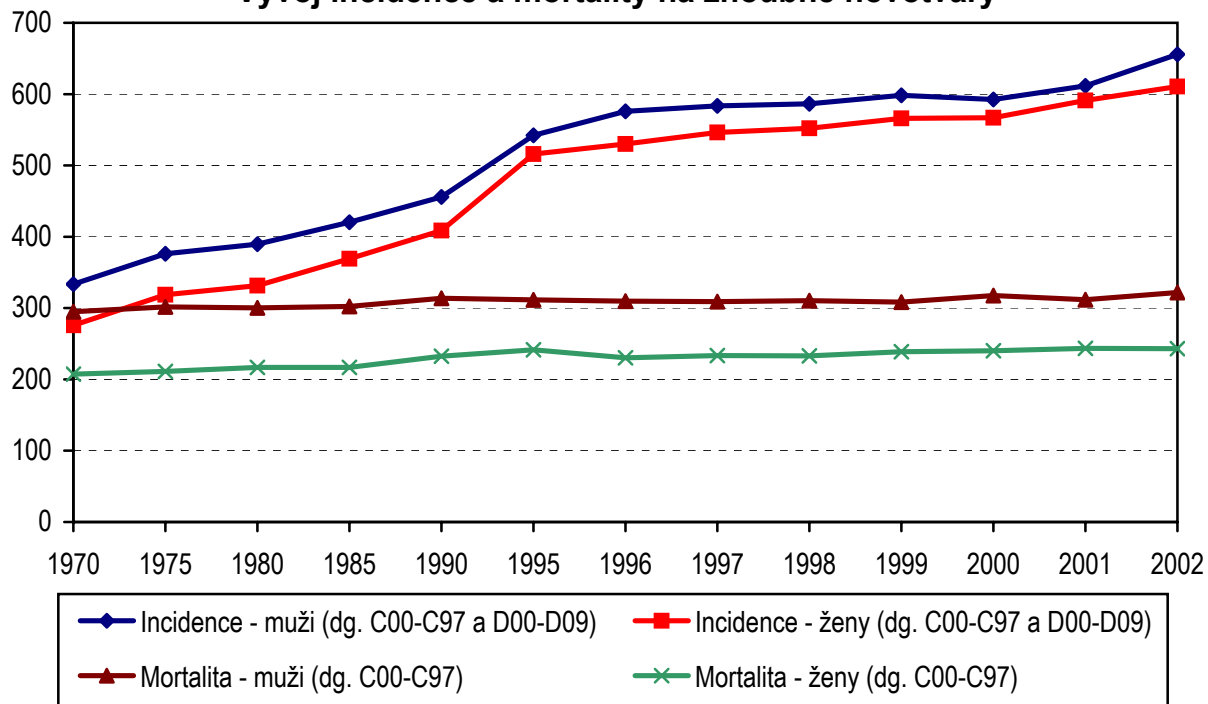
Vývoj incidence na vybrané zhoubné novotvary

Vývoj úmrtnosti na vybrané zhoubné novotvary

Vývoj incidence a mortality na zhoubné novotvary

Struktura onemocnění ZN - dg. C00 - C97 a D00 - D09 bez dg. C44

